

Notulen Algemene Ledenvergadering 16 maart 2023

Aanwezig:

- Bestuur Dorpsraad: Bart Loman (voorzitter a.i. en penningmeester), Marcel Brons (algemeen bestuurslid).
- Gasten rondetafelgesprek
- Kascommissie
- Bezoekers: ongeveer 40 bewoners van Schaarsbergen

Locatie: Dorpshuis

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Het eerste onderwerp betreft de wijzigingen in het bestuur. De voorzitter vraagt voor instemming van de volgende bestuurswijzigingen:

- Caroline Neys – aspirant bestuurslid
- Bart Loman – van voorzitter a.i. naar voorzitter
- Marcel Brons – van algemeen bestuurslid naar penningmeester

De wijkmanager Frank Boudewijn heeft in 2022 gemeente Arnhem verlaten en haar carrière bij een andere (kleinere) gemeente voortgezet. Het bestuur zal in april kennismaken met de nieuwe wijkmanager van gemeente Arnhem.

2. Jaarverslag 2022 en Financieel verslag 2022

De aanwezigen krijgen het jaarverslag 2022, het financieel verslag 2022 en de concept begroting 2023 uitgereikt.

2.1 Jaarverslag 2022

De voorzitter noemt een stel hoogtepunten uit 2022 die in het Jaarverslag zijn opgenomen.

2.2 Financieel verslag 2022

De Kascommissie bestaat uit Mijke van de Bent en Georg Pavel. Ze keuren het financieel verslag 2022 goed en het bestuur wordt décharge verleend. De penningmeester dankt de kascommissie voor hun werk en het gestelde vertrouwen.

3. Begroting 2023

De penningmeester neemt Begroting 2023 door en beantwoordt vragen van aanwezigen. Er zal één correctie worden doorgevoerd in de begroting: De kop 'Begroting 2022' bevat een foutief jaartal en zal worden gecorrigeerd in 'Begroting 2023'. De begroting 2023 wordt door de aanwezigen goedgekeurd.

4. Rondetafelgesprek de Wolf

Voor het rondetafelgesprek zijn de volgende gasten uitgenodigd:

Rob Borst – gemeente Arnhem, Bosbeheer

Jacob Leidekker – Park Hoge Veluwe

Leo de Groot – Partij voor de Dieren

Gonny Hoogendam - boerin in Schaarsbergen

De voorzitter introduceert de gespreksleider Henk-Jan Messchendorp, bewoner van Schaarbergen.

De gespreksleider opent het rondetafelgesprek en hoopt dat aan het einde van de avond meer kennis over de wolf is verkregen. Vervolgens stellen de gasten zich voor en delen hun kennis.

Rob Borst stelt zich voor en vertelt dat de wolf al enige tijd in Nederland is en dat de wolf een top-predator is. Het eet bijvoorbeeld herten, zwijnen, maar ook zoals we inmiddels ervaren hebben pony's en schapen. De wolven hebben een groot leefgebied, groter dan wij denken. Op de Veluwe hebben zich al meerdere roedels gevormd. Het gedrag van de wolf heeft impact op onze omgeving. Dat betekent dat wij er naar moeten handelen en dat geldt met name voor mensen die dieren houden. Ook wanneer wij recreëren in de natuur zullen we ons bewust moeten zijn dat we de wolf tegen kunnen komen ('sensor aan'). Rob merkt op dat gemeente Arnhem niets over de wolf te zeggen heeft; het bevoegd gezag ligt namelijk bij de provincie.

Jacob Leidekker stelt zich voor. Als hoofd bedrijfsvoering van De Hoge Veluwe is hij verantwoordelijk voor het totale beheer d.w.z. bos, heide, fauna, gebouwen, infrastructuur en fietsen. Volgens hem gaat het niet zozeer over de wolf, maar meer over het gebruik van de ruimte. Nederland is het drukst bevolkte land van Europa en heeft de dichtste infrastructuur ter wereld. Ter vergelijking: Het

dichtstbevolkte deel van Zweden is het zuiden van Zweden en heeft 25 keer minder mensen dan in Nederland. Het landschap in Nederland is anders dan in Zweden of Polen waar de wolf ook leeft. Bij 'natuur' hebben mensen verschillende opvattingen en beleving. Als voorbeeld noemt Jacob de Oostvaardersplassen waar de natuur zijn gang kon gaan. Toen de populaties herten en runderen groeiden en er een tekort aan voedsel ontstond, ontstond er onder de natuurliefhebbers discussie over wel of niet bijvoeren van de dieren. 'Natuur' is dat bij voedseltekort de populatie krimpt, maar de meningen hoe hier mee om te gaan zijn verdeeld. De Hoge Veluwe heeft een wolf-werend raster, maar door knippen in het raster is de wolf op De Hoge Veluwe gekomen en telde in 2022 een populatie van zeven wolven. De moeflons zijn door de wolf gedood (zo'n 300) en de populatie herten en zwijnen neemt door de wolf af.

Leo de Groot stelt zich voor. Leo is fractievoorzitter van Partij voor de Dieren (PvdD) in Arnhem. De PvdD verwelkomt de wolf in de bossen rondom Arnhem; de wolf hoeft niet actief geweed te worden. De PvdD komt op voor de belangen van dieren, de persoonlijke vrijheid van het dier en de eigenwaarde van het dier. Leo heeft meerdere wolvenexperts onlangs gesproken. Hij heeft geleerd dat in de afgelopen jaren de wolf langzaam de trek heeft gemaakt van Oost- naar West-Europa, dat de wolf de mens niet herkent wanneer men op een fiets of in de auto zit en dat je een wolf niet moet opjagen, maar juist verjagen/afschrikken door lawaai te maken.

Gonny Hoogendam stelt zich voor. Gonny heeft de afgelopen weken in Schaarbergen 12 bedrijven bezocht in Schaarbergen waar vee gehouden wordt. Het gaat om bedrijven als akkerbouw gecombineerd met veeteelt, melkveehouderijen, paardenpensions, maneges, bedrijf voor wildbegrazing en schapenhouders. Het gaat in totaal om 450 dieren melkvee/jongvee, 139 paarden/pony's/ezels, 25 schapen/geiten en 50 runderen voor wildbegrazing. De impact van de wolf heeft Gonny ook geïnventariseerd: twee schapen zijn gedood, twee wolven zijn met regelmaat gesignaleerd, vee is onrustig, een kreupele koe is aangevallen en er is uitval van pasgeborene kalveren in de kuddes. Er zijn ook maatregelen genomen: omheiningen zijn verhoogd, extra stroomdraden zijn aangebracht, vee wordt wanneer dat mogelijk is 's nachts op stal gebracht of wordt naar elders verplaatst. Deze maatregelen zijn kostenverhogend en subsidies of compensatie is beperkt tot zeer beperkt.

Uit het aanwezige publiek komen een aantal vragen waarbij de antwoorden hieronder worden samengevat:

Naar schatting zijn er zo'n 40 tot 50 wolven op de Veluwe. Het is moeilijk te bepalen hoeveel het er precies zijn omdat wolven 60 tot 100 km op een dag kunnen afleggen. Een wolf heeft een groot gebied nodig en dat is tussen de 80 en 200 vierkante kilometer, zoals bekend uit studies in het

buitenland. Hoe dat uitpakt in een dichtbevolkt en verstedelijkt gebied als Nederland is onbekend. In park De Hoge Veluwe zitten meerdere wolven en in Schaarsbergen zijn 3 verschillende wolven waargenomen. Hoeveel hun populatie groeit is afhankelijk van het prooiaanbod. Op de Veluwe is sprake van overbegrazing en de wolf reduceert de graasdruk en heeft daarmee invloed op het natuurlijk systeem. Geen dier is veilig voor de wolf. Kleine dieren zijn de makkelijkste prooi voor de wolf en het gedrag van het prooidier bepaalt in zekere zin of het aangevallen wordt of niet. De begrenzing van het leefgebied kan ervoor zorgen dat de wolf ander gedrag gaat vertonen.

Ontheffingen over het beperken/afschieten van de wolf mogen afgegeven worden. Dat gebeurt tot nu toe niet. Het is dus niet zozeer een kwestie van 'niet kunnen' maar van 'niet willen' oftewel een politiek besluit.

Leo merkt op dat gemeente Arnhem een bijeenkomst gaat organiseren over de wolf en nodigt daarbij de provincie uit. De gesprekleider vraagt de aanwezigen welke vragen op een dergelijke bijeenkomst beantwoord zouden moeten worden of welke informatie gedeeld zou moeten worden. Aanwezigen willen meer weten over het gedrag van de wolf, welke hulp/faciliteiten geboden worden, een toelichting op het veiligheidsvraagstuk, welke balans gezocht moet worden tussen menselijke activiteiten en natuurlijke activiteiten, hoe we het beste met de wolf kunnen/leren omgaan en wat de invloed is van de wolf op de economie.

Dit rondetafelgesprek was een bijeenkomst van zoeken naar kennis, delen van ervaringen en het begrijpen van de impact van de wolf op onze omgeving.

5. Afsluiting

De voorzitter dankt alle aanwezigen voor hun bijdrage aan een goede ALV. Hij hoopt dat bewoners elkaar in 2023 weer volop bij alle activiteiten in het dorp zullen ontmoeten en nodigt iedereen uit nog te blijven om na te praten en wat te drinken.